

KUTSESTANDARD

Forvarderioperaator, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Forvarderioperaatori 4. taseme kutsestandard on välja töötatud:

- Isikute kutsealase kompetentsuse hindamiseks
- Erialaste täiendkoolituste õppekavade aluseks
- Kutsehariduse vastava taseme õppekava aluseks

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Forvarderioperaator, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Forvarderioperaator, tase 4 on oskustöötaja, kes teeb metsakasvatusega ja puidu varumisega seotud töid ja väärtustab looduskeskkonda. Ta töötab forvarderiga, tunneb selle ehitust ja hooldamise põhimõtteid. Forvarderioperaatori peamisteks tööülesanneteks on laaditava puidu laoplatsile vedamine ja virnastamine, sortimendi kvaliteedi hindamine ning koguse üle arvestuse pidamine. Forvarderioperaator arvestab tema tööle eelnenud ja järgnevate tööloikudega, nende sujuvusega ja laoplatsile esitatud nõuetega.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Hooldus- ja uuendusraie tegemine</p> <ol style="list-style-type: none"> Metsamasina juhtimine Raielangi õigsuses veendumine Elektrooniliste andmete vastuvõtmine ja edastamine Puidu sortimendi sorteerimine, laadimine, kokku vedamine ja virnastamine Kokkuveetud puidu koguse üle arvestuse pidamine <p>A.2.2 Forvarderi seadistamine ja hooldamine</p> <ol style="list-style-type: none"> Forvarderi korrasoleku jälgimine Forvarderi töökohaasendi seadistamine Forvarderi hoolduse ja remondivajaduse määratlemine Hooldus- ja remondijäätmete käitlemine
<p>A.3 Töö keskkond ja eripära</p> <p>Forvarderioperaatori töökeskkonnaks on mets. Tööaeg on paindlik ja vahetustega, mille tõttu võib see toimuda ka öisel ajal või pühadel. Töö toimub osaliselt välitingimustes ja sõltub ilmastikust. Forvarderioperaator töötab töökohal üksi ja võtab talle antud volituste piires iseseisvalt vastu otsuseid. Töö on keskmisest kõrgema ohtlikkusega, tööõnnetuste vältimiseks on forvarderioperaatoril kohustus kasutada tööle vastavat turvavarustust ning järgida tööohutusnõudeid.</p>
<p>A.4 Töövahendid</p> <p>Forvarderioperaatori põhiliseks töövahendiks on forvarder ehk hüdromanipulaatoriga puidu kokkuveotraktor.</p>
<p>A.5 Tööks vajalikud isikuomadused</p> <p>Kutsealal töötamine eeldab orienteerumisvõimet looduses ja füüsilist vastupidavust. Vajalikud on ruumilise mõtlemise võime ja rutiinitaluvus, samuti käelise tegevuse täpsus, sujuvus ja kiirus. Kasuks tulevad otsustus-, vastutus- ja keskendumisvõime.</p>

A.6 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme forvarderioperaatoril on erialane kutseharidus või ta on omandanud kutseoskused praktilise töö käigus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Forvarderioperaator, kokkuveomasina operaator, forvarderijuht.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Forvarderioperaator, tase 4 kutse tõendamiseks on vajalik kompetentside B.2.1, B.2.2 ja B.2.3 (läbiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Hooldus- ja uuendusraie tegemine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Juhib forvarderit, arvestades looduslike tingimusi ja etteantud tööülesannet. Veendub kaarti või elektroonilisi abivahendeid kasutades raielangi, kokkuveotee ja laoplati õigsuses ja ohutuses. Võtab tööülesandest lähtudes vastu ja edastab elektroonilisi andmeid. Sorteerib tootmisülesandest lähtuvalt puidu sortimendid. Planeerib laoplatil puidu paigutamist, lähtudes tootmisülesandest, laoplati eripärast, puidu sortimentide arvust ja kogusest. Laadib ja veab puidu sortimendid kokku ja virnastab vastavalt tootmisülesandele. Hindab jooksvalt puidu sortimendi ja kogust ning kontrollib oma töö kvaliteeti ja nõuetele vastavust. Hindab laoandmete saamiseks puidu sortimendi kogust koormas, lähtudes puidu ja koorma parameetritest. Väljastab toodangu raporti, kasutades infotehnoloogilisi seadmeid. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> põhilised puu- ja põõsaliigid ja nende omadused; ökotoni kujundamise põhimõtted; metsakasvatustehnikud eesmärgid; puidu sortimendi kvaliteedinõuded ja puidurikked; puiduvarumistehnoloogiad; forvarderiga töötamise põhimõtted; puidu koguse hindamise põhimõtted; valdkonnas kasutatavate infotehnoloogiliste seadmete kasutamise põhimõtted; kaartide kasutamise põhimõtted. 	
B.2.2 Forvarderi seadistamine ja korrashoid	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jälgib igapäevaselt töö käigus forvarderi korrasolekut ja hooldusvälpasid. Masina rikete ilmumisel katkestab töö. Seadistab forvarderi töökohaasendi endale sobivaks, arvestades ergonoomiat, töö iseloomu ja tööülesannet. Teeb kindlaks töö käigus tekkinud mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised rikked ning kõrvaldab need oma pädevuse piires. Teeb masinale regulaarseid hooldustöid, lähtudes kasutusjuhendist ja hoolduse vajadusest. Käitleb keskkonnanõudeid silmas pidades hooldus- ja remondijäätmeid. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> forvarderi töö-, seadistamis- ja hoolduspõhimõtted; ilmastikutingimuste ja valedete töövõtete mõju töömehhanismidele; jäätmekäitlusnõuded. 	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.3 Forvarderioperaator, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mõistab oma tegevuse mõju metsa eluringile. 2. Mõistab oma rolli puiduvarumise tehnoloogilises ahelas. 3. Kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides. 4. Kasutab forvarderiga töötamisel säästvaid töövõtteid. 5. Lähtub oma tegevuses töökeskkonna ja ohutusnõuetest. Kasutab ohutuid töövõtteid ja ettenähtud töökaitsevahendeid. 6. Hindab tööga seotud ohufaktoreid: väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivaid riske oma tööloiguse. Võtab kasutusele sobivad abinõud riskide maandamiseks. 7. Annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale. 8. Kasutab oma töös arvutit, nutiseadmeid ja muid tehnoloogilisi abivahendeid: arvuti- ja internetikasutamise põhitõed, internetiturvalisus, erialased äpid ja veebirakendused. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kutsealaga seonduvad peamised mõisted ja õigusaktidest tulenevad nõuded (metsaseadus, metsa majandamise eeskiri, metsa korraldamise juhend); 2) ergonoomia põhimõtted; 3) töö- ja keskkonnaohutuse alused; 4) esmaabi alused. 	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-05102017-4.2/7k
2. Kutsestandardi koostajad	Pille Meier, MTÜ Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Peeter Lips, Luua Metsanduskool Meelis Kall, Luua Metsanduskool Tenek Mäekivi, Metsatuba OÜ Toomas Kams, HD FestForest Estonia AS Andres Olesk, OÜ Valga Puu Marek Moorits, OÜ Combimill Reopalu
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	8
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	05.10.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.03.2022
7. Kutsestandardi versiooni number	7
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8341 Põllu- ja metsamasinate juhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Forwarder operator, level 4
Soome keeles	Kuormakoneenkuljettaja
Vene keeles	оператор Форвардера
C.3 Lisad	

Lisa 1 [Arvuti kasutamise oskused](#)